

**АНАЛІЗ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ОФІЦЕРІВ
(НА ПРИКЛАДІ ВИКОНАННЯ НОРМАТИВІВ
ВОГНЕВОЇ ПІДГОТОВКИ ТА ЗАХИСТУ
ВІД ЗБРОЇ МАСОВОГО УРАЖЕННЯ)**

Андрій Яворський

*Львівський державний університет
фізичної культури імені Івана Боберського*

Анотація. У статті подано вплив авторської програми на показники професійної підготовленості офіцерів, а саме на виконання нормативів вогневої підготовки і захисту від зброї масового ураження. Авторська програма дає змогу формувати необхідні навички для якісного виконання професійної підготовленості офіцерів.

Ключові слова: показники нормативів із вогневої підготовки, офіцери запасу, захист від зброї масового ураження.

Abstract. The article presents the influence of the author's program on the indicators of professional training of officers, namely on the implementation of fire training standards and protection against weapons of mass destruction. The submitted author's program makes it possible to form the necessary skills for the high-quality implementation of the professional training of officers.

Keywords: fire training standards indicators, reserve officers. protection against weapons of mass destruction.

Вступ. Відповідно до вимог керівних документів, серед офіцерського складу Збройних сил України проводиться щорічно атестація, яка передбачає оцінювання професійної підготовленості військовослужбовців за індивідуальною підготовкою та ефективністю виконання службових обов'язків [5]. У цій підготовці значне місце займає тренувальний процес, спрямований на вдосконалення фізичних якостей офіцерів і бойових навичок, необхідних їм для виконання певного завдання [1]. Якою б технічно досконалою не була б армія, якою б потужною не була зброя, офіцер, що володіє високим рівнем фізичної підготовленості, завжди є вирішальною силою в досягненні перемоги [3]. У теперішній час актуальність цього дослідження пов'язана зі складною воєнною ситуацією в Україні.

Мета – проаналізувати вплив авторської програми на показники професійної підготовленості офіцерів (на прикладі виконання нормативів вогневої підготовки та захисту від зброї масового ураження).

Методи: аналіз, узагальнення даних наукової та методичної літератури, педагогічний експеримент, тестування, методи математичної статистики.

Результати та їх обговорення. За результатами проведеного формульовального педагогічного експерименту здійснено аналіз динаміки показників індивідуальної підготовленості офіцерів, а саме: виконання нормативів вогневої підготовки, захисту від зброї масового ураження. Протестовано офіцерів, які закінчили кафедру підготовки офіцерів запасу (КПОЗ), а також офіцерів, які закінчили вищі військові навчальні заклади (ВВНЗ). Сформовано ЕГ та КГ₁, до яких належали випускники КПОЗ, та КГ₂ з випускників ВВНЗ. Офіцери КГ₁ та КГ₂ займалися за чинною навчальною програмою, а ЕГ – за авторською програмою. Оцінювання проводили фахівці відповідних служб згідно зі Збірником нормативів індивідуальної підготовки.

Нормативи вогневої підготовки офіцери виконували з АК-74 та пістолета ПМ. Результати офіцерів КГ₂ на початку формульовального експерименту мали достовірну різницю з результатом офіцерів КГ₁ ($t=3,69$; $p<0,001$) та ЕГ ($t=2,87$; $p<0,01$). Водночас різниця становила 0,9 бала та 0,8 бала відповідно (табл. 1).

Таблиця 1

Показники офіцерів з виконання нормативів з вогневої підготовки ($n_{EG}=24$; $n_{KG1}=26$; $n_{KG2}=30$), оцінка

Етап	КГ ₂ ВВНЗ			КГ ₁ КПОЗ			ЕГ КПОЗ			Р (КГ ₂ ВВНЗ- КГ ₁ КПОЗ	Р (КГ ₁ КПОЗ- ЕГ КПОЗ	Р (КГ ₂ ВВНЗ- ЕГ КПОЗ
	\bar{x}	s	m	\bar{x}	s	m	\bar{x}	s	m			
Поч.	4,3	0,69	0,15	3,4	0,86	0,17	3,5	0,98	0,20	$t=3,69$ < 0,001	$t=0,45$ > 0,05	$t=2,87$ < 0,01
Закінч.	4,4	0,62	0,14	3,6	0,90	0,18	4,1* $t=2,21$	0,85	0,17	$t=3,50$ < 0,001	$t=2,06$ < 0,05	$t=1,24$ > 0,05

Примітка. * – достовірність відмінностей між групами офіцерів на рівні $p < 0,05$.

Упровадження авторської програми прикладної фізичної підготовки [2, 4] сприяло поліпшенню показників виконання нормативів вогневої підготовки. Наприкінці експерименту результати офіцерів ЕГ поліпшилися на 0,6 бала ($t=2,21$; $p<0,05$) відносно вихідних даних,

а також достовірно поліпшилися стосовно результатів офіцерів КГ₁ на 0,5 бала ($t=2,06$; $p<0,05$).

Також необхідно відзначити позитивні зміни результатів офіцерів ЕГ стосовно показників офіцерів КГ₂ за час експерименту.

На початку дослідження різниця результатів виконання нормативів із вогневої підготовки становила 0,8 бала ($t=2,87$; $p<0,01$), наприкінці формувального експерименту різниця результатів була 0,3 бала ($t=1,24$; $p>0,05$). Результати офіцерів КГ₁ достовірно гірші, ніж в офіцерів КГ₂, як на початку ($t=3,69$; $p<0,001$), так і наприкінці експерименту ($t=3,50$; $p<0,001$).

Перевірка офіцерів з виконання нормативів із захисту від зброї масового ураження (ЗЗМУ) виявила певний рівень готовності.

Так, результат офіцерів КГ₂ ($3,8\pm 0,24$ б.) достовірно кращий, ніж результат офіцерів КГ₁ ($3,0\pm 0,18$ б., $t=2,43$; $p<0,05$) та офіцерів ЕГ ($3,0\pm 0,206$ б., $t=2,46$; $p<0,05$). Достовірної різниці між результатами офіцерів КГ₁ та ЕГ не виявлено ($t=0,14$; $p>0,05$) (рис. 1).

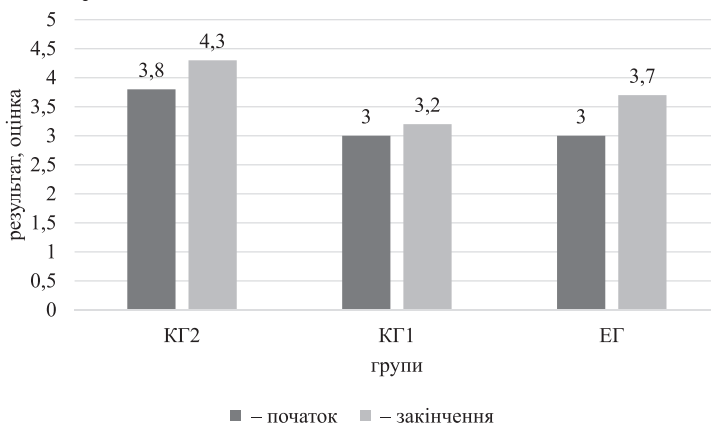

Рис. 1. Показники офіцерів у виконанні нормативів ЗЗМУ, ($n_{\text{ЕГ}}=24$; $n_{\text{КГ1}}=26$; $n_{\text{КГ2}}=30$), оцінка

Наприкінці формувального експерименту результати офіцерів усіх груп поліпшилися. Так, в КГ₂ офіцери виконали нормативи ЗЗМУ на 0,5 бала краще, ніж на початку ($4,3\pm 0,18$ б.), офіцери КГ₁ поліпшили результати на 0,2 бала ($3,2\pm 0,16$ б.), а офіцери ЕГ – на 0,7 бала ($3,7\pm 0,19$ б.) ($t=2,6$; $p<0,05$). Крім того, результат офіцерів ЕГ достовірно кращий, ніж в офіцерів КГ₁ наприкінці експерименту ($t=2,12$; $p<0,05$).

Також виявлено, що наприкінці експерименту результати офіцерів, які закінчили КПОЗ достовірно гірші, ніж в офіцерів, які навчалися у ВВНЗ ($p<0,05$).

Аналіз професійної підготовленості офіцерів на прикладі виконання нормативів вогневої підготовки та захисту від зброї масового ураження під час формувального експерименту виявив ефективність змісту та методики авторської програми.

Висновок. Отже, необхідно відзначити позитивний вплив упровадження авторської програми на виконання нормативів із вогневої підготовки ($p < 0,001$) та захисту від зброї масового ураження ($p < 0,05$). Подана авторська програма дає змогу формувати необхідні навички для якісного виконання професійної підготовленості офіцерів.

Список використаних джерел

1. Лотоцький І. Особливості фізичної підготовки військовослужбовців при знаходженні в районах бойових дій / І. Лотоцький // Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки та спорту Збройних Сил України, правоохоронних органів, рятувальних та інших спеціальних служб на шляху Євroatлантичної інтеграції України : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. – Київ: НУОУ, 2017. – С. 187–188.
2. Романчук С. Аналіз фізичної підготовленості офіцерів запасу, призваних на військову службу у Збройні Сили України / Сергій Романчук, Андрій Яворський // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. виховання спорту і здоров'я людини / за заг. ред. Євгена Приступи. – Львів, 2015. – Вип. 19, т. 2, – С. 325–329.
3. Романчук С.В. Теоретико-методологічні засади фізичної підготовки курсантів військових навчальних закладів сухопутних військ Збройних Сил України : автореф. дис. ... д-р. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Романчук Сергій Вікторович. – Львів : ЛДУФК, 2013. – 32 с.
4. Яворський А. І. Дослідження ефективності авторської програми прикладної фізичної підготовки офіцерів-випускників кафедр підготовки офіцерів запасу / А. І. Яворський // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2016. – № 2. – С. 72–77.
5. Яворський А. І. Прикладна фізична підготовка офіцерів під час професійної адаптації до служби у Збройних силах України (на прикладі випускників вищих навчальних закладів) : автореф. дис. ... канд. наук з фіз. виховання та спорту : [спец.] 24.00.02 „Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення” / Яворський Андрій Іванович. – Львів : ЛДУФК, 2017. – 20 с.